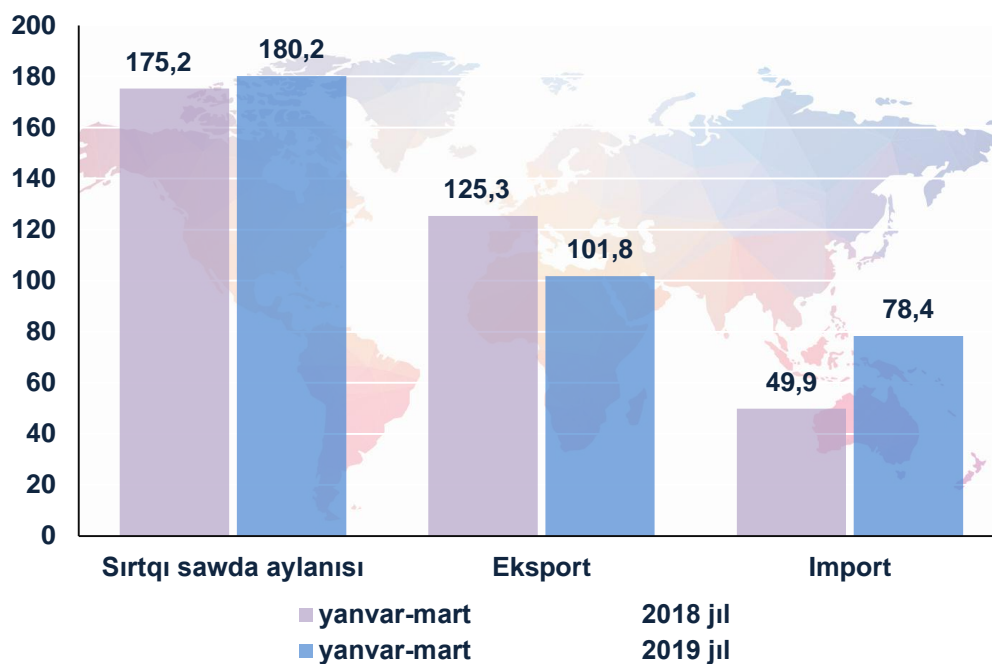

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ SIRTQI SAWDA AYLANISI

(2019 jil yanvar-mart)

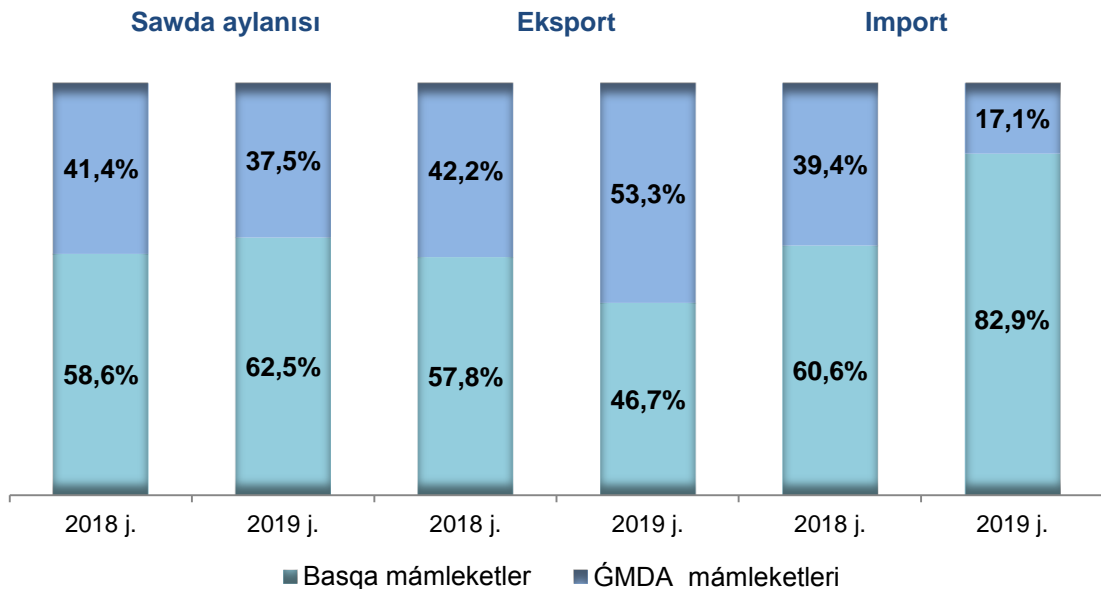
2019 jil yanvar-mart ayları juwmaqları boyınsha, respublikada sırtqı sawda aylanısı 180,2 mln.AQSh dollardı qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 2,8 payızǵa ósti. Sonıń ishinde, eksport kólemi 101,8 mln.AQSh dollarǵa hám import kólemi 78,4 mln.AQSh dollarǵa jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldosi 23,4 mln.AQSh dollardı quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń sırtqı sawda aylanısı
(mln.AQSh dollari)

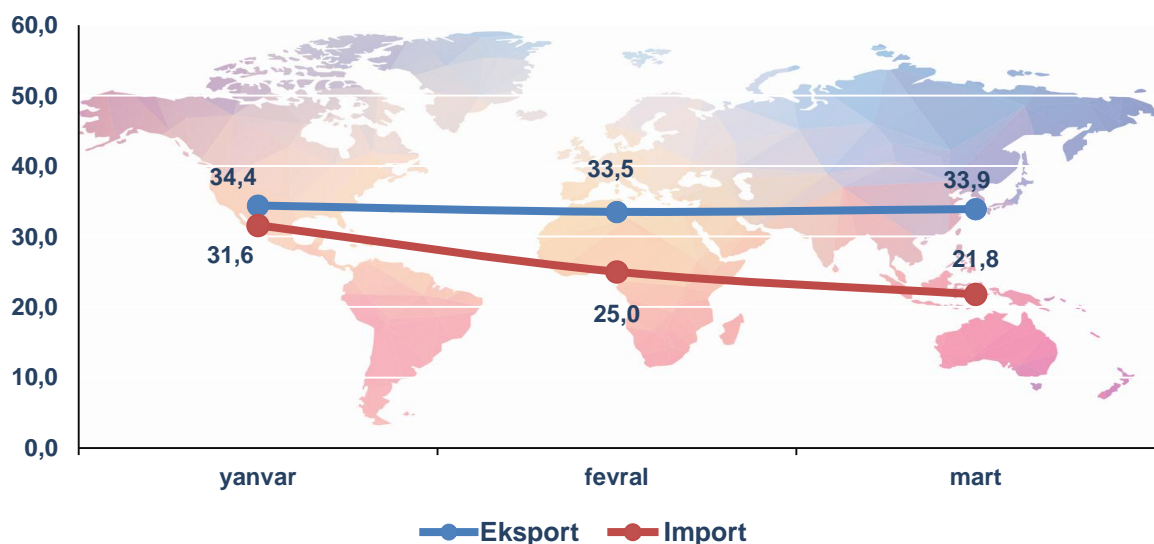
Usı jıldıń yanvar-mart aylarında, respublika sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 37,5 %ti quradı, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 93,3 %di quraǵan, basqa mámleketlerdiń úlesi bolsa 62,5 % bolıp, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 9,6 %ǵa ósken. Sonday aq, eksport kóleminde ĞMDA mámleketleri 53,3 %di, basqa mámleketler 46,7 %dı hám import kóleminde ĞMDA mámleketleri 17,1 %dı, basqa mámleketler bolsa 82,9%dı quradı.

**2019 jil yanvar-mart aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında
ĞMDA hám basqa mámleketlerdiń úlesi
(ulıwma kólemge salıstırǵanda payız esabında)**

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2019 jıldıń mart ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler, fevral ayına salıstırǵanda 0,4 mln.AQSh dollarǵa kóbirek eksport qılındı hám 33,9 mln.AQSh dollardı quradı. Tovar hám xızmetler importı kólemi bolsa 21,8 mln.AQSh dollardı quraǵan bolıp, bul bolsa fevral ayına salıstırǵanda 3,3 mln.AQSh dollarǵa kem.

**2018 jil yanvar-martta tovar hám xızmetlerdiń aylıq eksport-import kórsetkishleri dinamikası
(mln. AQSh dollar)**

2019 jil yanvar-mart aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında joqarı úleske iye mámleketler izbe-izligi tómendegishe sáwlelengen:

**Respublika sırtqı sawda aylanısında
joqarı úleske iye mámleketler**

(mln.AQSh dollar)

Mámleket atı	Sırtqı sawda aylanısı	Eksport	Import	Sırtqı sawda aylanısı	
				úlesi%	ósım páti%
Rossiya	45,9	38,2	7,8	25,5	92,5
Qıtay	44,8	20,1	24,7	24,9	92,9
Túrkiya	25,1	15,1	10,0	13,9	93,2
Qazaqstan	17,8	13,7	4,1	9,9	94,0
Koreya Respublikası	11,5	3,5	8,0	6,4	2,7 e
Latviya	7,2	6,1	1,1	4,0	98,2
Ullı Britaniya	7,2	-	7,2	4,0	10,0 e
Vietnam	1,9	-	1,9	1,1	124,9
Litva	1,9	-	1,9	1,0	7,3 e
Iran	1,7	-	1,7	0,9	62,0 e
Germaniya	1,6	0,1	1,5	0,9	3,0 e
Túrkmestan	1,5	0,2	1,3	0,8	5,0 e
Estoniya	1,5	0,8	0,7	0,8	2,1 e

Respublikamızda sırtqı sawdanı qollap-quwatlaw hámde ĞMDA mámleketleri menen usı tarawdağı birge islesiwdi jánede bekkemlew boyınsha alıp barılıp atırğan is-ilájlar nátiyjesinde 2019 jil yanvar-mart aylarında sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 37,5 %tı quradı hámde sırtqı sawda aylanısı ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 93,3 %ti quradı. Basqa shet el mámleketleriniń respublika sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 2018 jıldıń yanvar-mart aylarında 58,6 %tı quraǵan bolsa, aǵımdağı jıldıń usı dáwirinde sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 62,5 %ǵa jetti.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ayırım sherik
mámleketler menen sırtqı sawda aylanısı dinamikası**

(mln.AQSh dollar)

Mámleket atı	2017 jil yanvar-mart	2018 jil yanvar-mart	2019 jil yanvar-mart
Rossiya	25,9	49,7	45,9
eksport	17,1	35,4	38,2
import	8,9	14,3	7,8
saldo	8,2	21,1	30,4
Qıtay	48,6	48,2	44,8
eksport	42,8	35,1	20,1
import	5,9	13,2	24,7
saldo	36,9	21,9	-4,6
Turkiya	31,9	26,9	25,1
eksport	28,4	25,9	15,1
import	3,5	1,1	10,0
saldo	25,0	24,8	5,0
Qazaqstan	8,4	19,0	17,8
eksport	8,3	15,1	13,7
import	0,2	3,9	4,1
saldo	8,1	11,2	9,6
Koreya Respublikası	6,2	4,3	11,5
eksport	0,1	0,2	3,5
import	6,1	4,1	8,0
saldo	-5,9	-3,8	-4,4
Latviya	11,9	7,3	7,2
eksport	11,7	7,2	6,1
import	0,2	0,1	1,1
saldo	11,5	7,1	5,1

Mámleket atı	2017 jil yanvar-mart	2018 jil yanvar-mart	2019 jil yanvar-mart
Ullı Britaniya	0,3	0,7	7,2
eksport	-	-	-
import	0,3	0,7	7,2
saldo	-0,3	-0,7	-7,2
Vietnam	-	1,5	1,9
eksport	-	0,6	-
import	-	1,0	1,9
saldo	-	-0,4	-1,9
Litva	0,2	0,3	1,9
eksport	-	-	-
import	0,2	0,3	1,9
saldo	-0,2	-0,3	-1,9
Iran	0,5	-	1,7
eksport	0,5	-	-
import	-	-	1,7
saldo	0,5	-	-1,7
Germaniya	0,9	0,5	1,6
eksport	-	-	0,1
import	0,9	0,5	1,5
saldo	-0,9	-0,5	-1,4
Túrkménstan	0,1	0,3	1,5
eksport	0,1	0,1	0,2
import	-	0,2	1,3
saldo	0,1	-0,2	-1,1
Estoniya	0,4	0,7	1,5
eksport	0,4	0,7	0,8
import	-	-	0,7
saldo	0,4	0,7	0,1

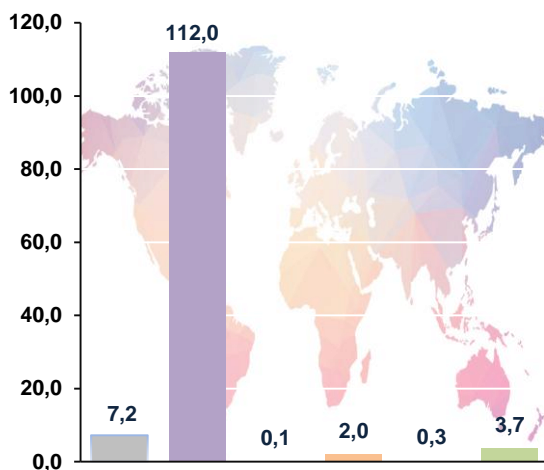
EKSPORT

2019 jil yanvar-mart aylarında eksport kólemi 101,8 mln.AQSh dollarğa teń boldı. Eksport quramında tovarlar 99,6 payız úleske iye, bular tiykarınan ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlanatuǵın buyımlar (86,1 %), azıq-awqat ónimleri (5,8 %) topaları úlesine tuwra kelmekte.

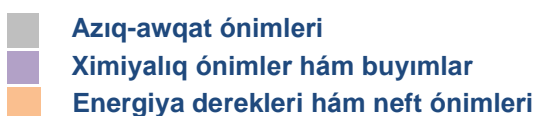
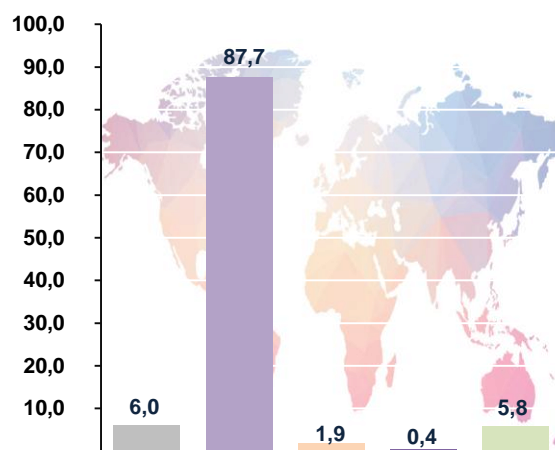
Tovar va hizmetler eksportınıń quramı

(mln.AQSh dollari)

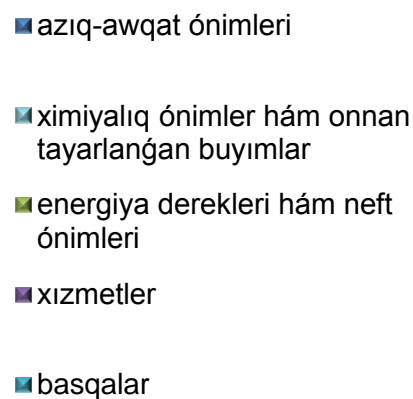
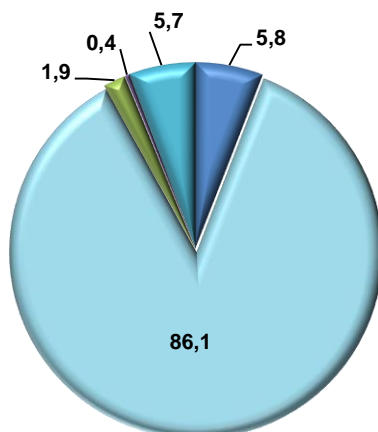
2018 jil
yanvar-mart

2019 jil
yanvar-mart

Tovar hám xızmetler eksportınıń úlesi (%)

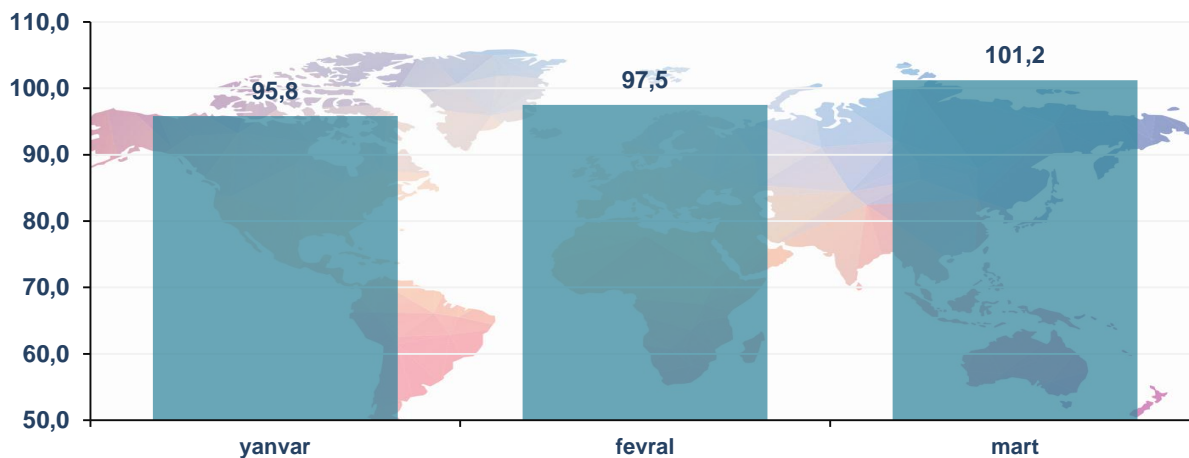

Eksport quramı

	Jámi			ĞMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mIn. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mIn. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mIn. AQSh doll.	ótken jilğa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %
Eksport	101,8	81,2	100	54,2	102,5	100	47,6	65,7	100
Azıq-awqat ónimleri	6,0	82,4	5,8	1,8	79,1	3,3	4,1	83,9	8,7
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	87,7	78,3	86,1	50,7	103,4	93,5	37,0	58,7	77,7
Energiya derekleri hám neft ónimleri	1,9	98,0	1,9	0,8	2,8 m	1,5	1,1	66,5	2,4
Mashina hám ásbap-úskeneler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Xızmetler	0,4	151,2	0,4	0,4	156,0	0,7	0,1	124,0	0,1
Basqalar	5,8	157,4	5,7	0,5	53,8	0,9	5,3	191,7	11,1

Eksport qılınıp atırǵan tovar hám xızmetlerdiń aylar kesimindegi ósim pátleri boyınsha tórende keltirilgen maǵlıwmatlardan sonı kóriwimiz múmkin, usı jıldıń yanvar-mart ayları dawamında eń joqarı ósim pátleri mart hám mart ayında gúzetilgen.

Tovar hám xızmetler eksportınıń ósim pátleri
(ótken ayǵa salıstırǵanda,%)

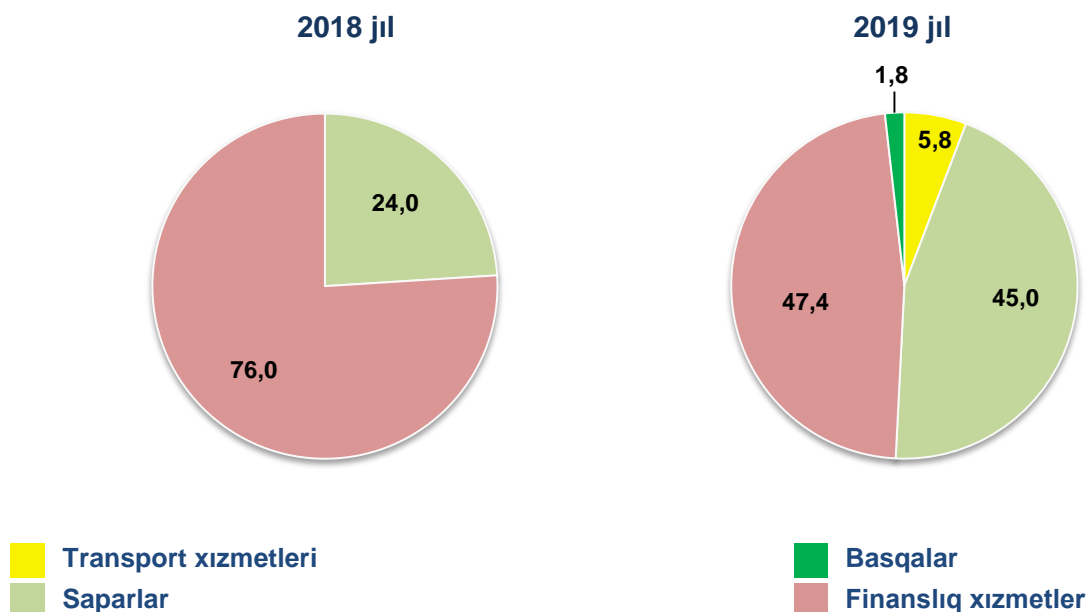

Sonday aq, tovar hám xızmetler eksportınıń ósim pátleriniń analizine tiykarlanıp, 2018 jıldıń mart ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler fevral ayına salıstırǵanda 3,7 %ke kemeygen.

Xızmetler eksportı kólemi 0,4 mln.AQSh dollardı yaǵnıy jámi eksport kóleminiń 0,4 %ın qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 51,2 %ǵa óskenligi gúzetildi.

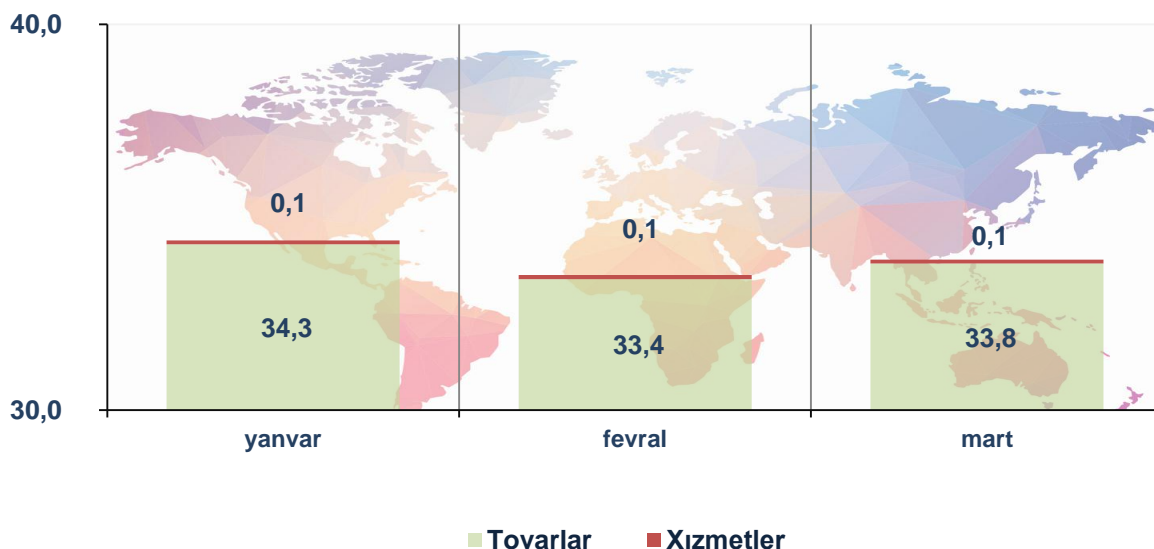
Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (47,4 payız), saparlar (45,0 %) hám transport xızmetleri (5,8 %) úlesine tuwra keledi.

Xızmetler eksportınıń quramı, (%)

Tovar hám xızmetler eksporti dinamikası analizine kóre, 2019 jıldıń mart ayı dawamında eksport qılınǵan tovarlar kólemi, fevral ayına salıstırǵanda 0,4 mln. AQSh dollarǵa kem eksport qılındı hám 33,8 mln. AQSh dollardı quradı. Xızmetler eksporti bolsa 0,4 mln. AQSh dollarǵa jetken.

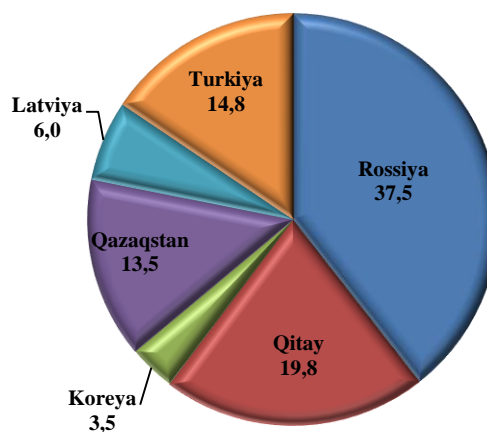
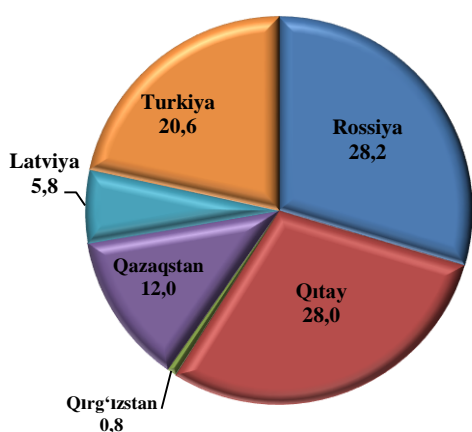
2018 jil yanvar-martta tovarlar hám xızmetler eksportınıń dinamikası
(aylar kesiminde, mln. AQSh dollar)

Respublika eksportında tiykarǵı sherik mámleketlerdiń úlesi
(yanvar-mart)

2018 jil

2019 jil

Eksport qılınıp atırğan tovar hám xızmetlerdiń tiykarǵı bólegin Rossiya Federatsiyası, Qıtay hám Turkiya úlesine tuwra kelmekte. Bul bolsa ulıwma eksport kóleminiń 72,1 %ın quraydı. Rossiya Federatsiyası, Qıtay hám Turkiya ǵa eksport qılınıp atırğan tovarlar quramına qaralsa, tiykarınan ximiyalıq tovarlar hám onnan tayarlanǵan buyımları toparınan ibarat ekenligin kóriwimiz múmkin.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınıń
tiykarǵı sherik mámleketlerge ámelge asırǵan eksport kólemi**

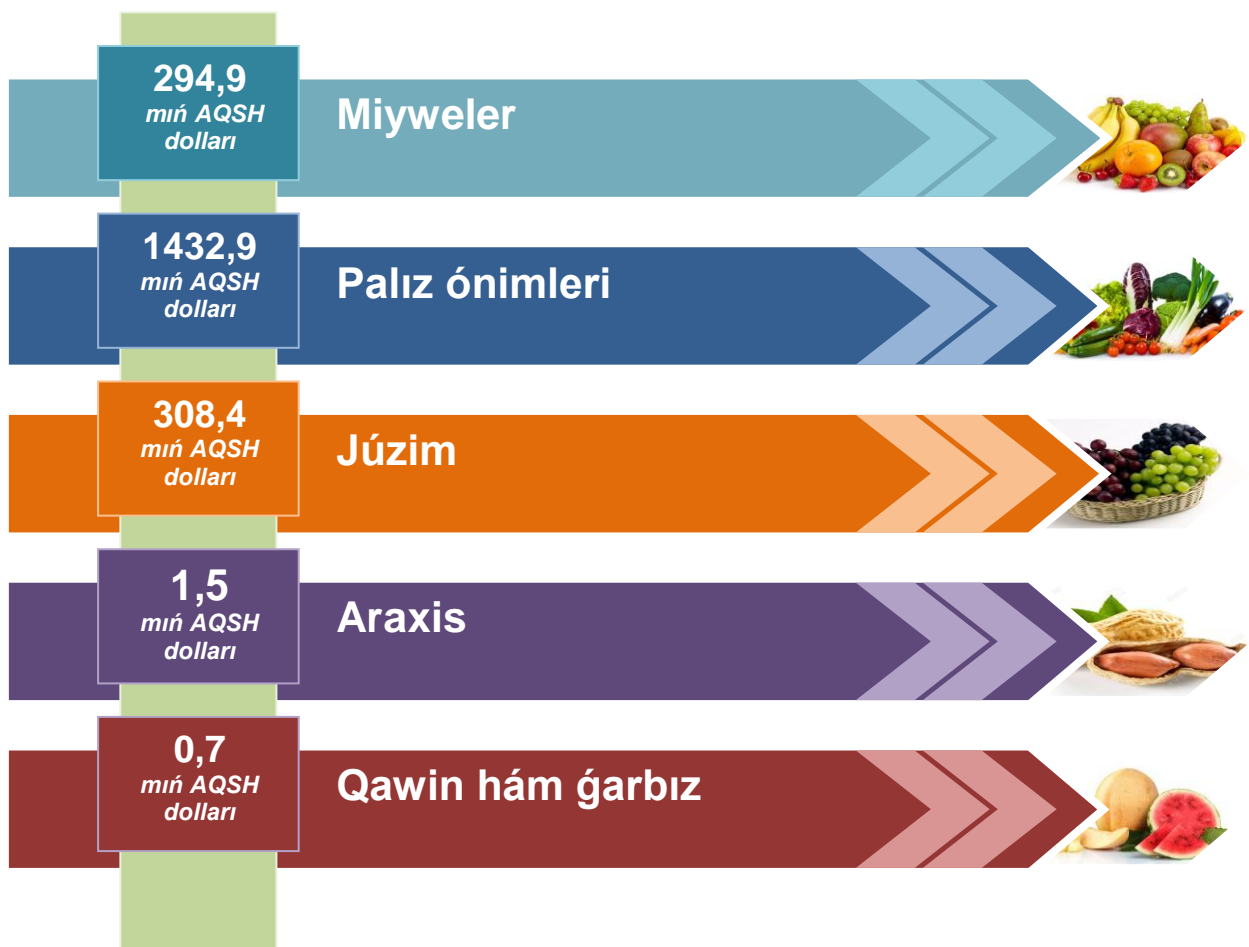
Máleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, %		Ornı	
	2018 yanvar- mart	2019 yanvar- mart	2018 yanvar- mart	2019 yanvar- mart	2018 yanvar- mart	2019 yanvar- mart
Rossiya	35,4	38,2	28,2	37,5	1	1
Qıtay	35,1	20,1	28,0	19,8	2	2
Turkiya	25,9	15,1	20,6	14,8	3	3
Qazaqstan	15,1	13,7	12,0	13,5	4	4
Koreya Respublikası	0,2	3,5	0,2	3,5	11	5
Latviya	7,2	6,1	5,8	6,0	5	6
Qırǵızstan	1,0	1,0	0,8	0,9	6	7
Estoniya	0,7	0,8	0,5	0,8	9	8
Tájikstan	0,5	0,7	0,4	0,7	10	9
Ukraina	0,7	0,5	0,6	0,5	7	10
Irak	0,7	0,5	0,6	0,5	8	11

Miywe hám palız ónimleri eksporti

2019 jil yanvar-mart aylarında jámi 5263,7 tonna miywe hám palız ónimleri 2038,4 mıń AQSh dollarǵa eksport qılındı (ósim páti – 78,8%). Miywe hám palız ónimleriniń eksport quramına qaralsa, 2019 jıldıń yanvar-mart ayında 4542,2 tonna palız ónimleri 1432,9 mıń AQSh dollarına eksport qılınǵan.

Soday-aq, 365,3 tonna miywe hám palız ónimleri 294,9 mıń AQSh dollarına eksport qılınǵan bolıp, eksport kólemi ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 6,1 tonnaǵa kemeygen.

Miywe hám palız ónimleriniń quramı

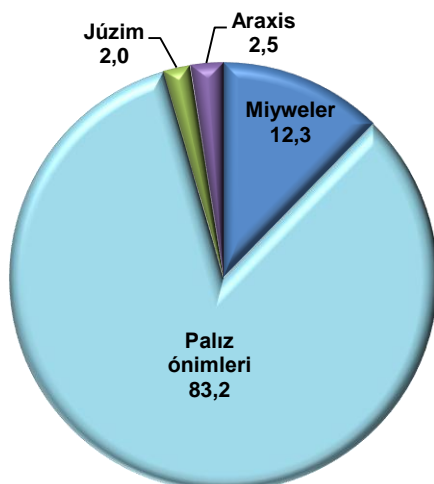
Sonı atap ótiw kerek, mámleketimizde eksport potensialın asırıw, jańa bazarlardı ózlestiriw nátiyjesinde miywe hám palız ónimleri, júzim, baw-baqsha, dánli eginler, sonday-aq, qurıtılğan palız hám miywelerdi eksport qılıw kólemi asıp barmaqta. Sonnan, 2019 jıldıń yanvar-mart aylarında júzim hám qawın-ğarbız eksport kólemi 309,1 mıń AQSh dollarına jetti (ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 5,9 esege ósken).

Respublikamızda jetistirilgen miywe hám palız ónimleriniń tiykarǵı bazarlarınıń eksport geografıyası

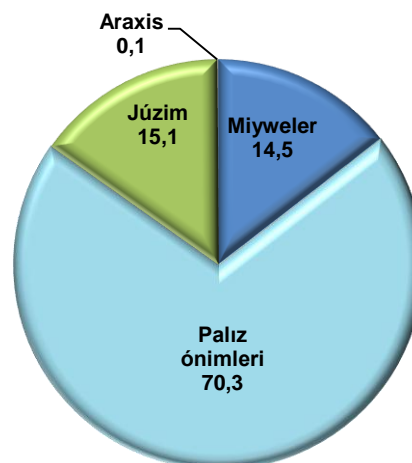
Mámleket atı	2018 jil yanvar-mart			2019 jil yanvar-mart		
	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi%	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi%
Qazaqstan	12 755,2	2 145,5	83,0	2 895,2	1 328,4	65,2
Rossiya	160,7	84,4	3,3	1 271,4	264,7	13,0
Bolgariya	-	-	-	45,0	209,5	10,3
Ukraina	-	-	-	21,5	101,1	5,0
Turkiya	-	-	-	502,6	66,0	3,2
Ruminiya	-	-	-	252,0	36,3	1,8
Türkmenstan	-	-	-	275,9	32,5	1,6

2019 jil yanvar-martında miywe hám palız ónimleriniń quramı
(ulıwma kólemge salıstırǵanda payız esabında)

2018 jil

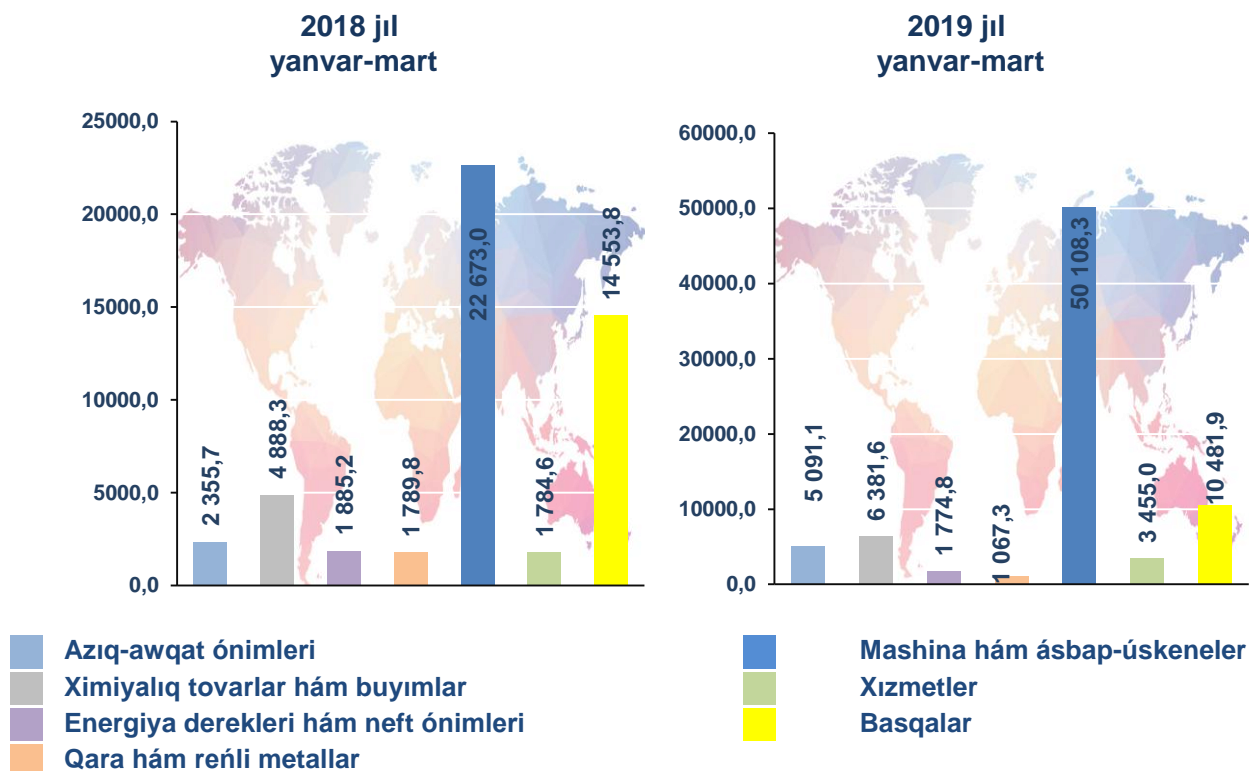
2019 jil

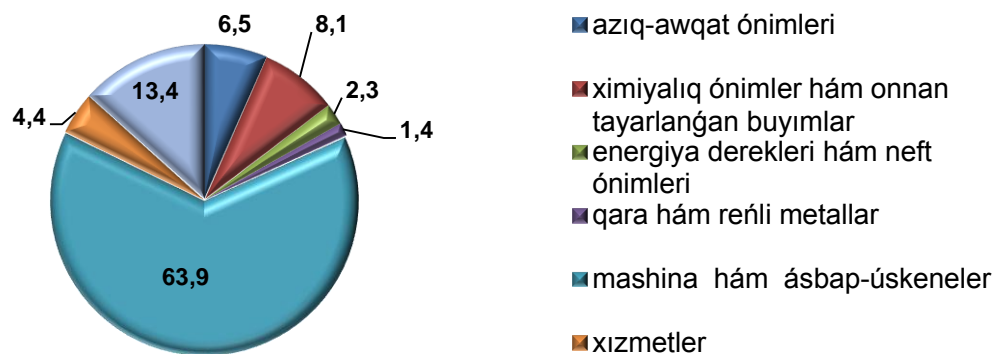
IMPORT

Usı jıldıń yanvar-mart aylarında import kólemi 78,4 mln.AQSh dolların qurap, ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 56,9 esege ósti. Import quramında yeń úlken úles mashina hám ásbap-úskenerler (63,9 %), ximiyalıq tovarlar hám buyımlar (8,1 %) azıq-awqat ónimleri (6,5 %) hám xızmetler (4,4 %) toparları esabına tuwra keledi.

Tovar hám xızmetler importınıń quramı (mıń AQSh dollar)

Tovar hám xızmetler importınıń úlesi (%)

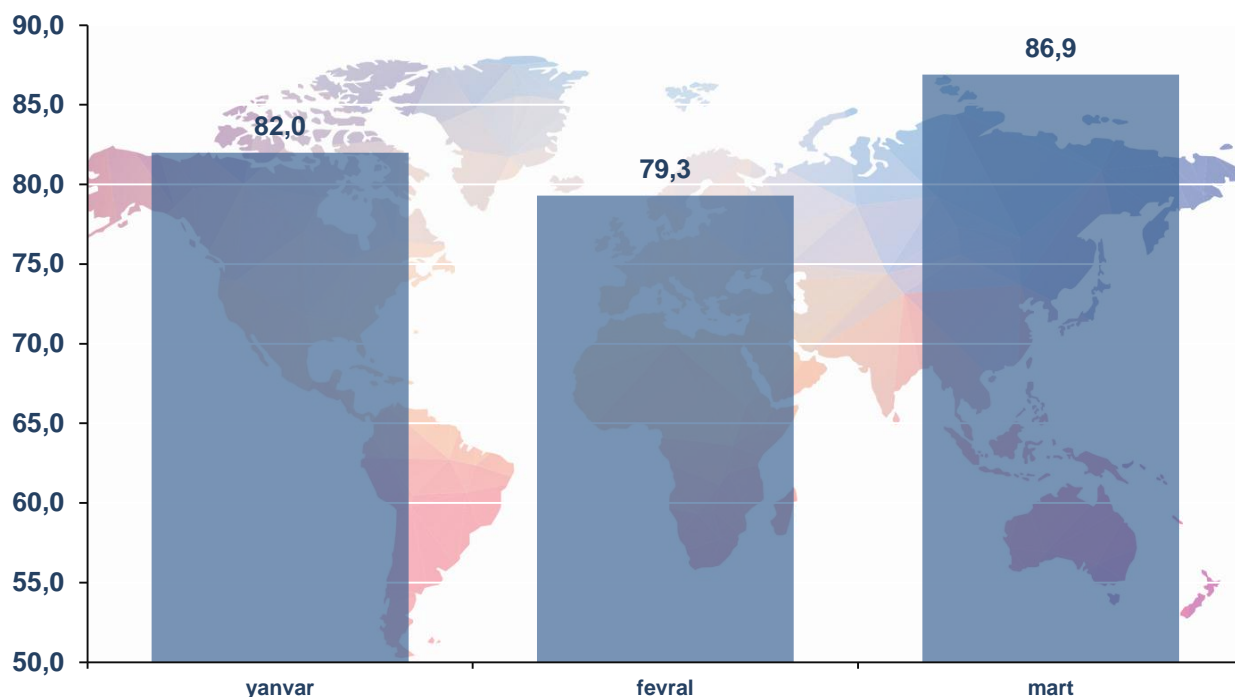

IMPORT QURAMI

	Jámi			ǴMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %	mln. AQSh doll.	ótken jilǵa salıstırǵanda, %	jámi kólemge salıstırǵanda, %
Import	78,4	156,9	100	13,4	68,3	100	64,9	2,1 e	100
Azıq-awqat ónimleri	5,1	2,2 e	6,5	4,9	2,1 e	36,2	0,2	5,0 e	0,4
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	6,4	130,5	8,1	0,8	57,2	5,8	5,6	158,9	8,6
Energiya derekleri hám neft ónimleri	1,8	94,1	2,3	0,1	12,4	1,0	1,6	2,0 e	2,5
Qara hám reńli metallar	1,1	59,6	1,4	0,1	9,4	0,9	1,0	167,5	1,5
Mashina hám ásbap- úskeneler	50,1	2,2 e	63,9	1,8	139,0	13,4	48,3	2,3 e	74,4
Xızmetler	3,5	193,6	4,4	0,5	102,3	4,0	2,9	2,3 e	4,5
Basqalar	10,5	72,0	13,4	5,2	43,8	38,8	5,3	197,4	8,1

Import qılınǵan tovar hám xızmetlerdiń aylar kesimindegi ósim pátleri boyınsha tómende keltirilgen maǵlıwmatlardan kóriwimiz múmkin, usı jıldıń yanvar-mart ayları dawamında eń joqarı ósim pátleri mart ayında gúzetildi.

Tovarlar hám xızmetler importınıń ósim pátleri dinamikası
(ótken ayǵa salıstırǵanda, %)

Sonday aq, tovar hám xızmetler importı ósim pátleriniń analizine tiykarlanıp, 2019 jıldıń mart ayında import qılınǵan tovar hám xızmetler fevral ayına salıstırǵanda 7,6 %ke ósken.

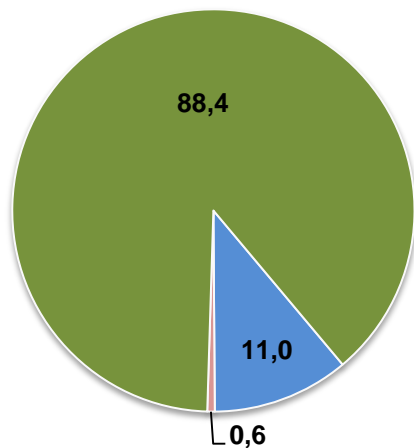
Qaraqalpaqstan Respublikasına
tiykarǵı sherik mámleketlerden ámelge asırılǵan import kólemi

Mámleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, %		Ornı	
	2018 yanvar-mart	2019 yanvar-mart	2018 yanvar-mart	2019 yanvar-mart	2018 yanvar-mart	2019 yanvar-mart
Qıtay	13,2	24,7	26,4	31,6	2	1
Turkiya	1,1	10,0	2,1	12,8	5	2
Korea Respublikası	4,1	8,0	8,1	10,2	3	3
Rossiya	14,3	7,8	28,6	9,9	1	4
Ullı Britaniya	0,7	7,2	1,4	9,1	7	5
Qazaqstan	3,9	4,1	7,8	5,2	4	6

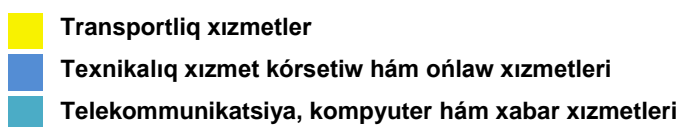
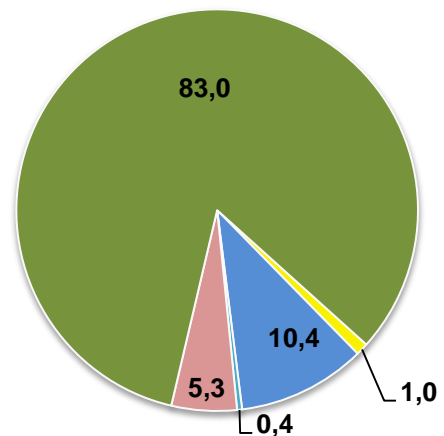
Vietnam	1,0	1,9	1,9	2,5	6	7
Litva	0,3	1,9	0,5	2,4	9	8
Iran	0,03	1,7	0,1	2,1	12	9
Germaniya	0,5	1,5	1,0	1,9	8	10
Polsha	0,2	1,4	0,3	1,8	11	11
Türkmenstan	0,2	1,3	0,5	1,6	10	12

Xızmetler importiniń quramı, (%)

2018 jil

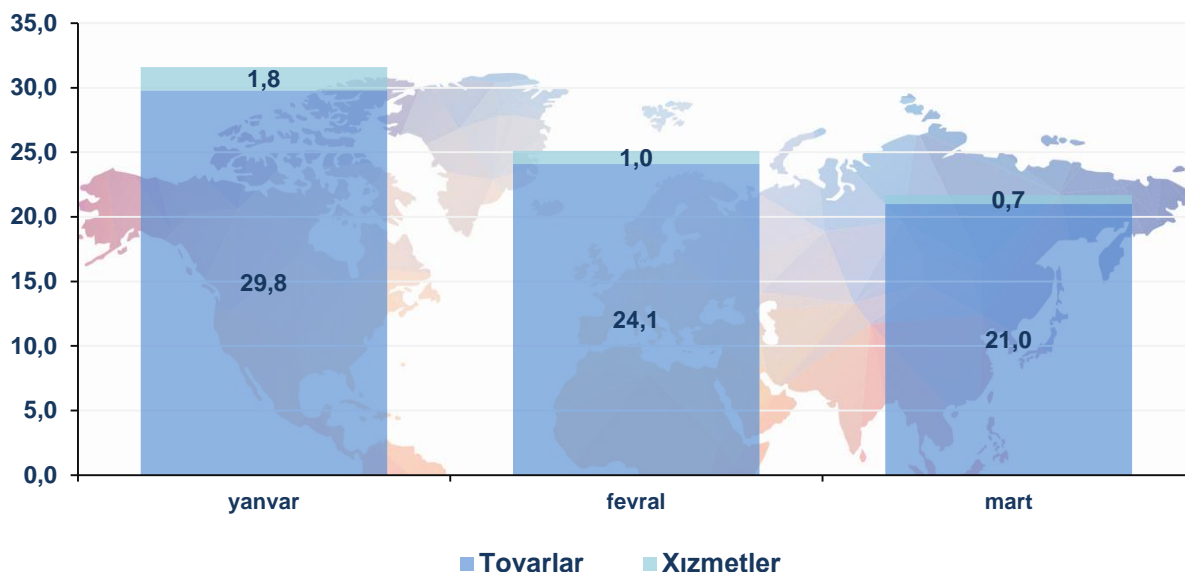

2019 jil

Xızmetler importı kólemi 3,5 mln.AQSh dolların yaǵnıy jámi import kóleminiń 4,4 %ın quradı hám ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 93,6 %ke ósti. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi basqa is boyınsha xızmetler (83,0 %) hám texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri (10,4 %)nen ibarat boldı.

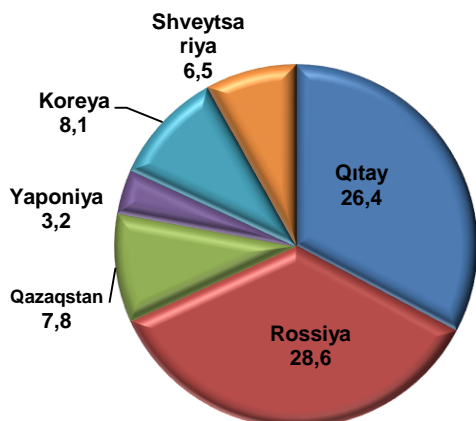
2018 jil yanvar-martta tovarlar hám xızmetler importınıń dinamikası
(aylar kesiminde, mln. AQSh dollar)

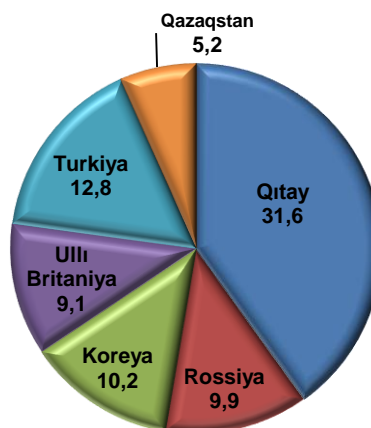
Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2019 jıldıń ótken dáwiri dawamında respublikaǵa import qılınǵan tovar hám xızmetler mart ayında, fevral ayına salıstırǵanda 3,3 mln. AQSh dollarǵa kem import qılınǵan bolıp, sonnan tovarlar 3,1 mln. AQSh dollarǵa hám xızmetler 0,2 mln. AQSh dollarǵa kem import qılınǵan.

Respublika importında tiykarǵı sherik mámleketlerdiń úlesi
(yanvar-mart)

2018 jil

2019 jil

2019 jıldıń yanvar-mart aylarında respublikaǵa 45 ten artıq shet mámleketlerden tovar hám xızmetler importı ámelge asırılǵan. Sonnan 6 eń úlken bolǵan Qıtay Xalıq Respublikası, Turkiya, Koreya Respublikası, Rossiya Federatsiyası, Uılı Britaniya hám Qazaqstan mámleketlerinen jámi import kólemi 61,7 mln. AQSh dollarǵa teń. Bul bolsa ulıwma import kóleminiń 78,8 %in quraydı.

Joqarıda aytıp ótilgen, import quramında tiykarǵı úlesti mashina hám ásbap úskeneler, ximiyalıq ónimler hám buyımlar hámde azıq-awqat ónimleri tiykarınan qaysı mámleketlerden respublikamızǵa alıp kelinip atırılǵanlıǵın tómendegi sxemalardan kóriwimiz múmkin.

Mashina hám ásbap-úskeneler import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QITAY	Uılı BRITANIYA	TURKIYA	KOREYA RESPUBLIKASI	VIETNAM
MLN. AQSH DOLL.	23,3	6,6	5,9	3,1	1,9
ÓTKEN JIǴA SALÍSTIRǴANDA, %	197,5	66,0 e.	7,4 e.	15,5 e.	190
ÚLESI, %	46,6	13,3	11,9	6,3	3,7

Ximiyalıq ónimler hám buyımlar import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	KOREYA RESPUBLIKASI	POLSHA	ROSSIYA	TURKIYA	IRAN
MLN. AQSH DOLL.	2,5	1,0	0,7	0,5	0,4
ÓTKEN JIǴA SALÍSTIRǴANDA, %	192,3	10 e.	87,5	2,5 e.	-
ÚLESI, %	38,7	15,3	10,2	8,3	6,9

Azıq-awqat ónimleri import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QAZAQSTAN	ROSSIYA	TÚRKMENSTAN	QITAY
MLN. AQSH DOLL.	3,3	1,2	0,3	0,2
ÓTKEN JIǴA SALÍSTIRǴANDA, %	2,1 e.	12 e.	-	-
ÚLESİ, %	65,5	23,2	6,0	4,0

Mámleketimizde sırtqı ekonomikalıq baylanıslardı rawajlandırıw boyınsha ámelge asırılıp atırǵan keń qamırawlı reformalar hám dúnya mámleketleri menen alıp barılıp atırılǵan bekkem kátnasıqlar nátiyjesinde mámleketimizdiń eksport potensialı artıp barmaqta.

Sonday aq, húkimetimiz tárepinen bir qatar salıq, bajıxana jeńillikleriniń jaratılıwı, islep shıǵarıwdı modernizatsiya qılıw hám básikege shıdamlı ónimlerdi islep shıǵarıw milliy ónimlerimizdi sırtqı bazarlarda bekkem orın iyelewi ushın imkaniyatlar jaratılmaqta.

**Sırtqı ekonomikalıq baylanıslar
hám sawda statistikası bólimi
Tel.:71-230-82-06**